

Beoordeling Rapportage en Selectiebesluit inzake het proces van Archeologische Monumenten Zorg (AMZ) in de Gemeente West Maas en Waal

Plangebied: Boven – Leeuwen, Molenstraat

Administratieve gegevens gemeente

Reden:	bouw erfwoningen Molenstraat Boven-Leeuwen
Datum ontvangst verzoek:	11-10-2021 en 24-3-2022
Datum behandeling:	2-6-2022
Kenmerk:	Z.062738
Dossiernummer:	
Behandelend ambtenaar:	Mevr. H. den Boer
Archeologisch advies:	Dhr. Dr. R.F.B. Isarin, Crevasse Advies 2 juni 2022

Ontwikkeling (aard, omvang en diepte bodemingreep):

Gegevens initiatiefnemer/opdrachtgever

Rapport conform AMZ-proces

Wijnen, J., 2021. Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Molenstraat (ong.), Boven- Leeuwen, gemeente West Maas en Waal (GD). Versie 1.2 (concept). Laagland Archeologie Rapport 739. Almelo.

Conclusies en advies archeologisch uitvoerder

P. 23. Overal waar de crevasseafzettingen (te) hoog in het profiel aanwezig zijn ontbreekt de laklaag waarin archeologische indicatoren zijn aangetroffen. Daar waar de crevasseafzettingen zich te hoog in het profiel bevinden is de verwachting laag voor vindplaatsen vanaf de Late IJzertijd tot Late Middeleeuwen (zie Bijlage 7). Waar de crevasseafzettingen op grotere diepte zijn aangetroffen of afwezig zijn, zijn oeverafzettingen aanwezig van enige dikte, waarin meestal een laklaag is aangetroffen. Er zijn zo drie zones aan te wijzen, waarvan in twee een laklaag met archeologische indicatoren is aangetroffen. Binnen deze twee zones is het zeer waarschijnlijk dat er een vindplaats aanwezig is. Vanuit de archeologisch adviseur namens de gemeente is opgemerkt dat met een verdichting van het grid een eventuele vindplaats eenvoudig is op te sporen. De uitvoerder was op het moment van uitvoering ervan overtuigd dat afdoende was aangetoond dat er naar alle waarschijnlijkheid een vindplaats aanwezig is. De te verwachten vindplaatsen moeten ergens

in de Late IJzertijd tot Vroege Middeleeuwen dateren, waarvan het complextype momenteel onbekend is. De archeologische verwachting vanaf de Volle Middeleeuwen is matig voor het gehele plangebied. De totale oppervlakte waarbinnen vindplaatsen uit de periode Late IJzertijd tot Vroege Middeleeuwen te verwachten zijn heeft een grootteorde van in totaal 1740 m² (zie Bijlage 7).

En: 'Er zijn zo drie zones aan te wijzen, waarvan in twee een laklaag met archeologische indicatoren is aangetroffen. Binnen deze twee zones is het zeer waarschijnlijk dat er een vindplaats aanwezig is. Vanuit de archeologisch adviseur namens de gemeente is opgemerkt dat met een verdichting van het grid een eventuele vindplaats eenvoudig is op te sporen. De uitvoerder was op het moment van uitvoering ervan overtuigd dat afdoende was aangetoond dat er naar alle waarschijnlijkheid een vindplaats aanwezig is.'

Zienswijze/besluit Gemeente West Maas en Waal

Een eerder versie van het rapport is op 12 januari 2022 beoordeeld. De gevraagde aanvullende informatie ten einde een besluit voor eventueel vervolgonderzoek te kunnen nemen is opgenomen in deze versie.

Gemeente West Maas en Waal kan zich niet vinden in het door Wijnen opgestelde archeologische verwachtingsmodel. P 23. *'De crevasseafzettingen wijzen op een dynamisch en actief afzettingsmilieu dat daardoor ongunstig was voor bewoning. De archeologische verwachting is laag vanaf het niveau van deze sterk zandige kleiafzettingen.'*

Dat klopt niet. In het rivierengebied blijken de crevasseafzettingen juist zeer populaire plekken om te wonen en verblijven. Met name sinds de aanleg van de Betuweroute 20 jaar geleden zijn de crevassen op de agenda gekomen. Immers, Ze zijn doorgaans zandig en zijn lange tijd hoge en relatief droge plekken in het landschap. Ze zijn weliswaar onder betrekkelijk hoge dynamiek afgezet (ook maar afhankelijk van de locatie t.o.v. de actieve rivier!), maar na afzetting ervan is die dynamiek er al vrij snel verdwenen.

Zoals eerder is aangegeven, heeft gemeente juist vanwege dit soort situaties (het aantreffen van kansrijke eenheden, een kansrijk landschap) in het format van booronderzoek de mogelijkheid om de eventuele bewoning te toetsen door het zetten van enkele aanvullende boringen. Hiermee wordt het onderzoek karterend van aard en kan er een uitspraak worden gedaan over al dan niet een vindplaats. Op basis hiervan kan dan al dan niet een waarderend proefsleuvenonderzoek worden geadviseerd. Gemeente heeft Laagland hierop gewezen. Als repliek schrijft Wijnen:

P. 23. *'Er zijn zo drie zones aan te wijzen, waarvan in twee een laklaag met archeologische indicatoren is aangetroffen. Binnen deze twee zones is het zeer waarschijnlijk dat er een vindplaats aanwezig is. Vanuit de archeologisch adviseur namens de gemeente is opgemerkt dat met een verdichting van het grid een eventuele vindplaats eenvoudig is op te sporen. De uitvoerder was op het moment van uitvoering ervan overtuigd dat afdoende was aangetoond dat er naar alle waarschijnlijkheid een vindplaats aanwezig is.'*

Opvallend dan is wel Wijnen vervolgt met: *'Op basis van de onderzoeksresultaten wordt nader archeologisch onderzoek geadviseerd conform protocol 4003 IVO (landbodems) binnen de drie zones met een hoge archeologische verwachting en/of waar een vindplaats waarschijnlijk is (Bijlage 7), indien hier bodemversturende werkzaamheden plaatsvinden. Gelet op de te verwachten prospectiekenmerken en prospecteerbaarheid van een eventuele vindplaats wordt geadviseerd dit vervolgonderzoek uit te voeren in de Inventariserend veldonderzoek vorm van een proefsleuvenonderzoek conform de KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P).'*

Wijnen schrijft dus ervan 'overtuigd' te zijn dat er een vindplaats ligt en vervolgens wordt direct erna alweer gesproken over 'waarschijnlijk' en een 'eventuele' vindplaats. De eerdere opmerkingen blijven dus staan: is er nu een vindplaats, ja of nee?

Het is algemeen bekend dat in het rivierengebied alleen houtskool als indicator onvoldoende is om een vindplaats aan te tonen. Immers, houtskool kan eenvoudig, drijvend, van elders zijn meegevoerd door de rivier. Andere indicatoren, zoals aardewerk, natuursteen of botfragmenten ontbreken. Gemeente is van mening dat er geen vindplaats aanwezig is.

Op basis van de beschreven informatie m.n. het ontbreken van diagnostische archeologische indicatoren en daarmee ontbreken van aanwijzingen voor een vindplaats, geeft gemeente West Maas en Waal het gebied vrij.

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 bij Gemeente West Maas en Waal dan wel het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

Voor akkoord: 2 juni 2022

B. Teunissen, teamleider Wonen en Milieu